

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

2. SKUPINA: Srednji i Rani novi vijek

ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.

četvrtak, 5. veljače 2015.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk.g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koje je godine Europa izgubila gotovu trećinu stanovnika zbog prijenosnika prikazanog na slici?

1	
---	--

- a) 1348.
- b) 1326.
- c) 1356.
- d) 1328.

2. Koji se vladar početkom 10. stoljeća proglasio bugarskim carem?

1	
---	--

- a) Samuilo
- b) Kolojan
- c) Simeon
- d) Svatopluk

3. Kako se zove upravitelj teritorijalne jedinice formirane za vrijeme cara Heraklija I.?

1	
---	--

- a) stratiot
- b) strateg
- c) pronijar
- d) egzarh

4. U kojem je križarskom ratu sudjelovao Rikard Lavljeg Srca?

1	
---	--

- a) I. križarskom ratu
- b) II. križarskom ratu
- c) III. križarskom ratu
- d) IV. križarskom ratu

5. Koji je vladar bio prvi francuski kralj iz dinastije Valois?

1	
---	--

- a) Luj XII.
- b) Karlo V.
- c) Karlo VI.
- d) Filip VI.

6. Za koju crkvu vežemo spomenik prikazan na slici?

- a) sv. Lucije
- b) sv. Trojice
- c) sv. Mihovila
- d) sv. Jurja

1	
---	--

7. Koji je hrvatski knez vladao Hrvatskom u vrijeme pogibije Petra I. Kandijana?

1	
---	--

- a) Zdeslav
- b) Branimir
- c) Muncimir
- d) Mislav

8. Kako se zove običaj koji je zaokružen na reljefu?

1	
---	--

- a) Proskineza
- b) Simonija
- c) Nikolaitizam
- d) Ciborij

9. Koga je papa Ivan IV. poslao da po Dalmaciji i Istri otkupljuje zarobljenike i sakuplja relikvije kršćanskih mučenika?

1	
---	--

- a) Svetu Anastaziju
- b) Svetog Duju
- c) Opata Martina
- d) Ivana Ravenjanina

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda u lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Ranosrednjovjekovnim građevinama pridruži mjesto u kojem se nalaze:

___ Crkva sv. Donata	a) Poreč
___ Crkva sv. Mihovila	b) Krk
___ Eufrazijeva bazilika	c) Zadar
	d) Trogir
	e) Ston
	f) Makarska

3	
---	--

11. Pojmu pridruži značenje:

___ Svarog	a) Žena Otona I.
___ Arabeska	b) Stilizirani ornament
___ Majordom	c) Zemljišni posjed u Osmanskom Carstvu
	d) Upravitelj dvora
	e) Božanstvo slavenske mitologije
	f) Biskup u Poljskoj

3	
---	--

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Kako su se zvali osvajači čiji naziv u prijevodu znači crni, a koji su u 8. stoljeću zauzeli vizigotsku državu?

1	
---	--

13. Na karti je prikazano Hrvatsko Kraljevstvo u drugoj polovici XI. stoljeća. Koja je država označena upitnikom?

1	
---	--

14. Kojem crkvenom redu pripada samostan Cluny, središte reformatorskog pokreta u srednjem vijeku?

1	
---	--

15. Kojoj vrsti rente pripada: *tlaka na alodiju*?

1	
---	--

16. Tko je u 11. stoljeću osnovao samostan sv. Marije u Zadru?

1	
---	--

17. Koje je pismo, korišteno u vrijeme narodnih vladara, prikazano na slici (stavljeno u kvadrat)?

1	
---	--

18. Na koju se povijesnu osobu odnosi Djevojka?

„Vojvodo od Bedforda, koji sebe nazivaš regentom kralja Francuske u ime kralja Engleske, Djevojka te moli da je ne natjeraš da te uništi. Ako joj ne pružiš zadovoljštinu, ona i Francuzi će učiniti najveće djelo ikad u ime kršćanstva“.

1	
---	--

19. Koji je vladar 1348. godine osnovao sveučilište u Pragu? (Napiši me i vladarsku dinastiju)

1	
---	--

20. Koji izvor, pronađen u Otoku kod Solina, omogućuje rekonstruiranje genealogije hrvatskih vladara?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Kronološki poredaj vladare:

- ___ Bazilije I.
- ___ Lav III. Izaurijski
- ___ Zenon
- ___ Heraklije

2	
---	--

22. Kronološki poredaj osobe:

- ___ Petar Pustinjak
- ___ Henrik I. Ptičar
- ___ Pavao Đakon
- ___ sv. Patrik

2	
---	--

23. Kronološki poredaj događaja:

- ___ Doneseni Oksfordski statuti
- ___ Osnovan Teutonski viteški red
- ___ Propast Latinskog Carstva
- ___ Bitka kod Azincourta

2	
---	--

V. U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Zaokruži niz koji određuje točan kronološki slijed navedenih vladara:

- a) Oleg → Svjatoslav → Vladimir → Jaroslav Mudri
- b) Vladimir → Svjatoslav → Jaroslav Mudri → Oleg
- c) Oleg → Vladimir → Svjatoslav → Jaroslav Mudri
- d) Vladimir → Oleg → Jaroslav Mudri → Svjatoslav

1	
---	--

25. Zaokruži niz koji određuje točan kronološki slijed navedenih vladara:

1	
---	--

- a) Trpimir II. → Miroslav → Stjepan Držislav → Mihajlo Krešimir II.
- b) Miroslav → Trpimir II. → Stjepan Držislav → Mihajlo Krešimir II.
- c) Trpimir II. → Miroslav → Mihajlo Krešimir II. → Stjepan Držislav
- d) Mihajlo Krešimir II. → Trpimir II. → Miroslav → Stjepan Držislav

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Pomoću prikazanog povijesnog izvora odgovori na pitanja.

3	
---	--

- a) Carevi kojeg carstva su se krunili ovom krunom?

b) Kako nazivamo umjetnost kojoj pripada prikazana kruna?

c) U kojem je stoljeću nastala kruna prikazana na slici?

27. Pomoću sljedećeg povijesnog izvora odgovori na pitanja.

V. (33) „Kazna za one koji protiv Alaha i Poslanika Njegova vojuju i koji nered na zemlji čine jeste: da budu ubijeni, ili razapeti, ili da im se unakrst ruke i noge odsjeku ili da se iz zemlje prognaju. To im je poniženje na ovom svijetu, a na onom svijetu čeka ih patnja velika“

3	
---	--

a) Na koga se odnosi fraza: „Poslanik Njegov“?

b) U kojoj je knjizi prvi put zapisan ovaj stih/ova rečenica?

c) Koji je naziv za stihove/rečenice iz te knjige?

28. Pomoću sljedećeg povijesnog izvora odgovori na pitanja.

„... ja, Trpimir... iako sam grešnik, budući da ne znam kad će doći posljednji dan..., veoma zabrinut za spas svoje duše, posavjetovao sam se sa mojim županima i sagradio sam samostan i ovamo doveo zbor braće (redovnika). Potaknut njihovim usrdnim molbama i da nas njihova česta molitva oslobodi od grijeha... da za crkvu tog samostana nabavim neke potrebštine...“

3	
---	--

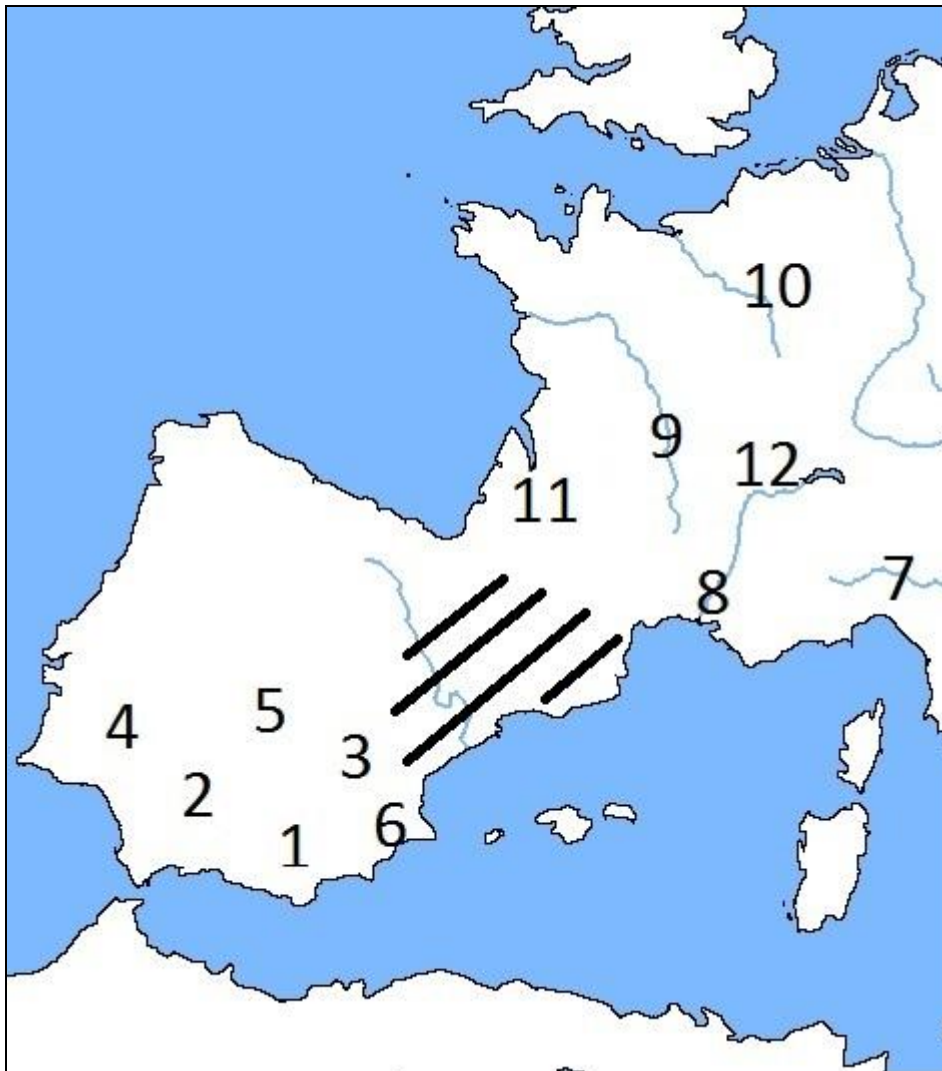
a) Koji je zbor braće (redovnika) doveo Trpimir?

b) Kako se zove dokument koji svjedoči o darovima samostanu?

c) Koje je godine nastao izvorni dokument koji svjedoči o darovima samostanu?

VII. Sljedeće zadatke riješite pomoću slijepe karte.

29. Odgovorite na sljedeća pitanja:

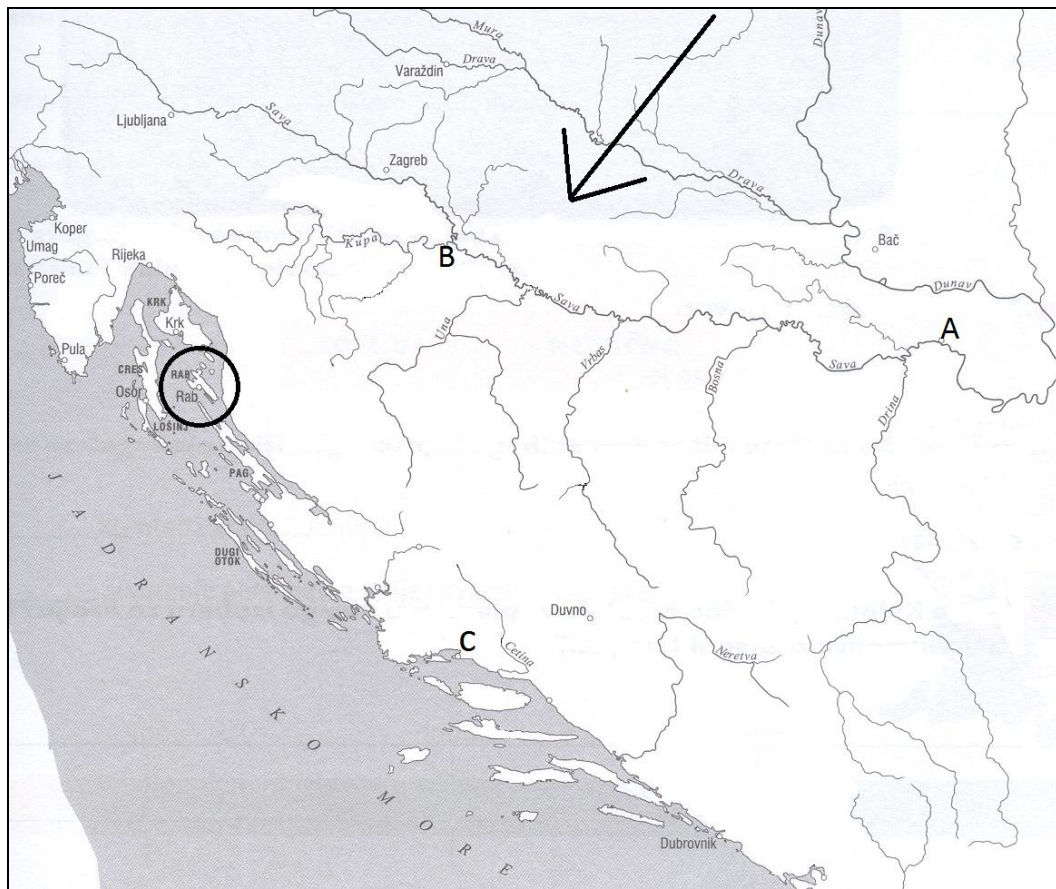
a) Koja je država, iz 14. stoljeća, označena kosim crtama?

3	
---	--

b) Kojim je brojem označeno posljednje arapsko uporište na Pirenejskom poluotoku? _____

c) Kojim je brojem na karti označena pokrajina (prostor) na koji se proširila franačka država 507. godine? _____

30. Odgovorite na sljedeća pitanja:

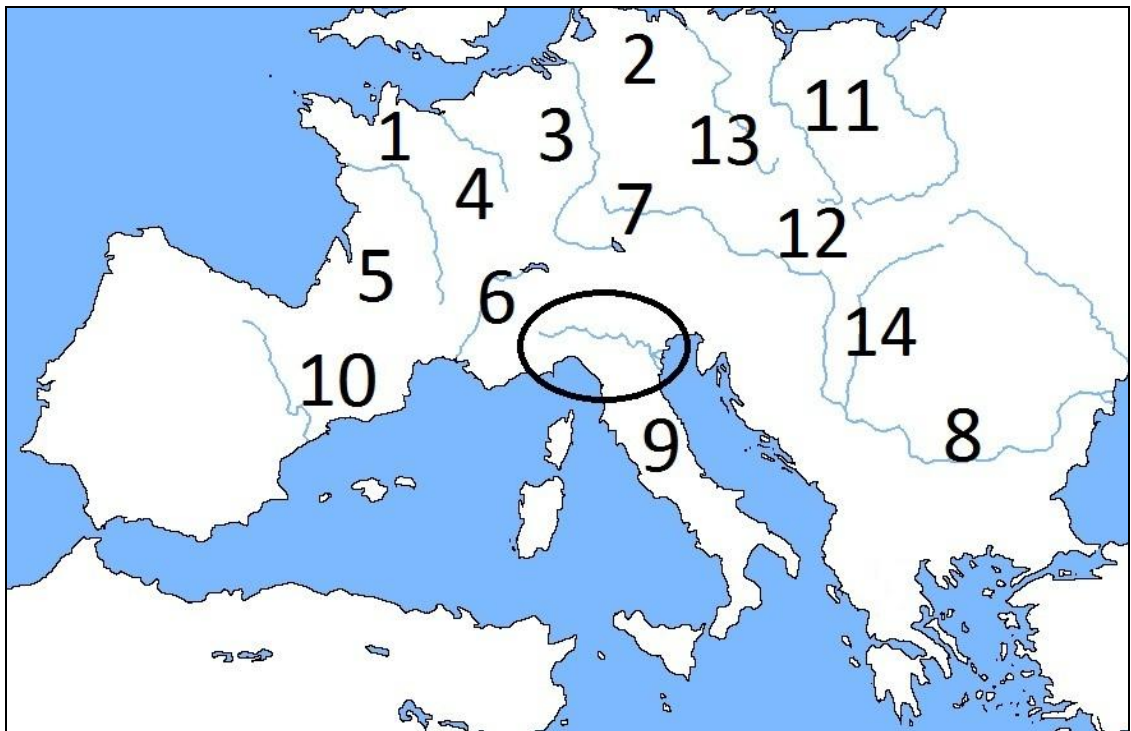
- a) Koji je narod neuspješno opsjedao zaokruženi otok, ali je uspio zarobiti hrvatskog kralja?

3	
---	--

- b) Koji je hrvatski vladar u 10. stoljeću zaustavio prodor naroda koji je na karti označen strelicom?

- c) Slova A-B-C kronološki su označeni ključni događaji prilikom avarsko-slavenskog prodora. Koji je lokalitet označen slovom A?

31. Odgovorite na sljedeća pitanja:

3	
---	--

a) Koji je germanski narod u drugoj polovici 7. stoljeća formirao svoju državu na zaokruženom području?

b) Kojim je brojem na karti označena povijesna pokrajina Lotaringija?

c) Kojim je slovom na karti označeno područje (Veliko)moravske kneževine?
